

Oled sa **GEENIUS**, **RIKAS** või **PRO**? [Vali sobiv tellimus siit.](#)

EESTI LOODUS

Eestlane armastab loodust, ent kuidas parandada tema loodusteadlikkust?

Keskkonnaministeerium ja KIK

21. mai 2021 kell 10:16

 Jaga Facebookis

 Saada e-kirjaga

Veel ▾

Mida teadlikum on inimene, seda rohkem teeb ta läbimõeldud otsuseid. Shutterstock

Kuigi armastame eestlastena pidada end looduseusku rahvaks, napib meil siiski teadmisi paljudel olulistel keskkonnaalastel teemadel. See omakorda võib põhjustada konflikte ning viia valede otsuste tegemiseni, mis pole pikemas perspektiivis kuigi jätkusuutlikud ega mõistlikud. Mil viisil võiks kohalike inimeste teadlikkust parandada?

LIFE edendab kodanikuteadust

Euroopa Komisjoni toetusmeetme [LIFE programmi](#) abil on võimalik taotleda rahastust erilaadi projektidele, mis keskenduvad mõnele keskkonna- või kliimaprobleemi leevendamisele või uute lahenduste otsimisele.

Muuhulgas on võimalik küsida toetust projektile, mille peamine eesmärk on läbi viia laiahaardeline teavituskampaania, jagamaks vajalikku informatsiooni erinevate sihtrühmadega.

Ent teavituskampaaniad ei tegele vaid info levitamisega. Väga olulist rolli mängib ka kodanikuteadus ja selle edendamine, mille abil kaasatakse kohalikke inimesi teatud küsimustes kaasa mõtlema ning looduses ja keskkonnas toimuvaid protsesse paremini märkama.

Nurmenukkude abil teadlikuks

Nii sai alguse [NaturallyEST LIFE](#) projekt, mis soovib elavdada looduskaitsega seotud ühiskondlikku diskussiooni ning leevendada konflikte kohalike kogukondade, maaomanike ning looduskaitse võtmeisikute vahel.

Nimelt tekivad inimeste- või institutsioonidevahelised tülid sageli puudulikust kommunikatsioonist ja selgitustööst, mistõttu võib välja kujuneda negatiivne suhtumine looduskaitsele. Kuna loodus- ja keskkonnahoid peaks olema prioriteet, tuleks viimast igal võimalusel vältida.

Selsamal põhjusel tehakse selgitustööd, aidatakse olulisi sõnumeid nii-öelda “tõlkida” ning erinevatel osapooltel paremini üksteiseni jõuda.

Ühtlasi viiakse projekti raames läbi kodanikuteaduse kampaaniat “Eesti otsib nurmenukke”, mis toimus esimest korda 2019. aastal. Kampaania oli nii edukas, et laiendas sel aastal haaret üle kogu Euroopa, eesmärgiga kaardistada nurmenukkude kasvualasid ning lasta kõikidel huvilistel määrata leitud lillede õite tüüpe.

Kuid miks just nurmenukk? Tegemist on nn mudelliigiga, mille abil saab uurida, kuidas käib antud piirkonnas erinevate teiste niidutaimede ja tolmeldajate käsi. Inimeste kaasabil saavad asjatundlikud inimesed niisiis hinnata, millistes piirkondades on loodus terviklik ning kus võib märgata olukorra halvemaks muutumist.

Ohtlikud ained

Ühiskonnaliikmete teadlikkuse tõstmisega tegeles aktiivselt ka [LIFE BaltInfoHaz](#) projekt, kus keskenduti inimeste poolt tihedat kasutust leidvatele tootegruppidele nagu näiteks kosmeetika-, kodukeemia- ja siseviimistlustooted.

Erinevate tegevuste läbi selgitati, milliseid ohtlikke aineid erinevad igapäevatooted sisaldada võivad ning missugust mõju need nii tervisele kui ka meid ümbritsevale keskkonnale avaldavad.

Näiteks viidi Balti riikides läbi neli erinevat teadlikkuse suurendamise kampaaniat, võeti ja analüüsiti vere-, tolmu- ja õhuproove ning suurendati nõudlust ohtlikke aineid mittesisaldavate toodete järgi.

Üheskoos võõrliikide vastu

Ent inimeste teadlikkust annab tõsta ka mõne konkreetse looma- või taimeliigi osas. Näiteks sai sarnasel eesmärgil Itaalias alguse [LIFE STOPVESPA](#) projekt, mille eesmärgiks oli võidelda Aasia vapsiku kui ohtliku võõrliigi vastu.

Et saavutada soovitud tulemusi, oli tarvis jagada informatsiooni kõnealuse putuka olemuse, sealhulgas tema välimuse ja elupaikade kohta. Aasia vapsiku äratundmisel said inimesed leiukohast teada anda ning saadud informatsioon võimaldas pesad üles leida ja hävitada.

Itaalias läbiviidud projektil oli palju osapooli nii kohalikul kui riiklikul tasandil. Näiteks kuulus meeskonda ka Torino Ülikooli töörühm, kes töötas välja radari, jälgimaks Aasia vapsikute elutegevust lähemalt ning võimaldamaks nende vastu paremini võidelda.

Ka Eestis esineb soovimatuid võõrliike ning just LIFE programmi kaudu on võimalik taotleda rahastust nendega võitlemiseks.

Näiteks saaks suuremahulise projekti tegevuste käigus asuda tõrjuma hiljuti kohalikesse koduaedadesse jõudnud lusitaania teetigu, kellega on kimpus paljud aiapidajad üle kogu Eesti.

Kuriteod saagu karistatud

Teavituskampaaniat on vajalik teha ka selleks, et inimesi hoiatada ja heidutada. Nimelt vastab kahjuks tõele, et looduse ja keskkonna suhtes pannakse toime palju halbade kavatsustega tahtlikke tegusid. See tekitab omakorda kahju nii linnu- ja loomaliikidele, inimestele kui ka kogu planeedile.

Ehkki selliste kuritegude kohta ei koguta andmeid süstemaatiliselt, on mõningad faktid siiski teada: näiteks tapetakse BirdLife International andmetel Euroopas igal aastal ebaseaduslikult umbes miljon lindu.

Looduse ja keskkonna vastu toime pandud kuriteod on üks tulutoovamaid organiseeritud kuritegevuse liike pärast inim-, narko- ja relvakaubandust. Ainuüksi 2017. aastal toimetati ebaseaduslikult Hiinasse koguni 100 tonni Euroopa angerjat.

Sarnased teod on näide kuritegude tegevusest, et võidelda mõne liigi väliskaubanduse või loomade

sarnaseid teo on nonda karmide tagajärjega, et võivad viia mone inigi vajasuremiseni voi kanjuadeni, mida on raske olemasolevate parameetride järgi määratleda.

Et vähendada metsloomade vastu toime pandud kuritegusid ning võtta kurjategijad vastutusele, on samuti vaja teha hulganisti teavitustööd. Sellise eesmärgi on seadnud [LIFE SWiPE](#) projekt, tegelemaks Euroopa Liidu prioriteediga võidelda looduse või keskkonna vastu toimuva kuritegevusega.

Et sageli jäetakse sellistest kuritegudest teavitamata, soovib projekti rahvusvaheline meeskond suurendada metsloomade suhtes toime pandud ja kohtu alla saadetud kuritegude arvu 25% võrra, seda tänu teadlikkuse ja erinevate ametkondade koostöö parendamisele.

Projekti tulemusena paraneb inimeste informeeritus ja seeläbi väheneb looduse ja keskkonna suhtes toime pandud kuritegevus.

Osale LIFE infopäeval

Eelnevalt toodud näidetest järeldub, et mida teadlikum on inimene, seda rohkem teeb ta läbimõeldud otsuseid. Seega on oluline, et keskkonna- ja kliimavaldkonnas jätkataks laiapõhjalist teavitustööd ja olulised teadmised jõuaksid inimesteni. Just sellise võimaluse annabki LIFE programm, mille abil saab olukorda parandada.

Peagi avaneb taotluste esitamine LIFE programmi uueks rahastusperioodiks, mille sisu avab Euroopa Komisjon lähemalt 22.-25. juunil toimuvatel [veebiseminaridel](#).

Samuti on kõikidel soovijatel võimalus osaleda Keskkonnainvesteeringute Keskuse ja Keskkonnaministeeriumi korraldataval [LIFE programmi infopäeval](#) 16. juunil.

Artikli kirjutamist on rahastatud projektist “LIFE programmist teadlikkuse suurendamine ja projektitaotluste kvaliteedi parandamine 2”, mida rahastab Euroopa Liidu liikmesriikide keskkonnaprojektide kaasrahastamise programm LIFE.

Märksõnad: [keskkond](#), [keskkonnainvesteeringute keskus](#), [keskkonnaministeerium](#), [kik](#), [loodus](#), [loodushoid](#)

SAMAL TEEMAL

Mida teevad lehmad Eesti suurimas kuurortlinnas?

Vöörligid meie looduses: kust nad tulevad ja kellele neid vaja on?

Mis mõjutab kalade arvukust Eesti vetes?

[f Jaga Facebookis](#)

[✉ Saada e-kirjaga](#)

[🐦 Jaga Twitteris](#)

[in Jaga LinkedInis](#)

[💬 Kommenteeri](#)

AwaRa
Est LIFE 2

Loed AwaRaEst LIFE blogi, kus tutvustame, mida LIFE programmi projektide abil Eesti looduse ja keskkonna heaks tehtud on ning mida plaanime tulevikus ellu viia.

[Vaata kõiki artikleid](#)

POPULAARSED LOOD

LOODUSKAITSE

Ornitoloog: tuleb lõpetada puidutöösturite eelistamine looduse arvelt

MÄRGATUD LOODUSES

Video: laste kaamera tuvastas Tallinnas šaakalid

ROHEMAJANDUS

Klaaspakendi eraldi kogumise kampaania kutsub teadvustama pea lõputult taaskasutatavat materjali

KESKKOND

Tartu lõpetab sel suvel muruniitmise paljudes paikades üle kesklinna

EESTI MAAÜLIKOOLI BLOGI

Maaülikooli podcast Tarkus toidab: igas Eesti toiduainetevõttes on tööl mõni maaülikooli vilistlane

TARGA TARBIVA BLOGI

Rimi katsetab uusi külmutusmeetodeid, et toidukaupade annetamine veelgi efektiivsemaks muuta

VIIMATI LISATUD

Eestlane armastab loodust, ent kuidas parandada tema loodusteadlikkust?

21. mai 2021 kell 10:16

Video: laste kaamera tuvastas Tallinnas šaakalid

20. mai 2021 kell 11:59

Looduskaitsekuu puhul toimub üle Eesti arvukalt matku

20. mai 2021 kell 09:13

Keskkonnaamet kutsub jäädvustama liigirikkust pärandniitudel

20. mai 2021 kell 09:10

Ornitoloog: tuleb lõpetada puidutöösturite eelistamine looduse arvelt

20. mai 2021 kell 08:50

Keskkonnaamet palub looduses liikujatel vastutustundlikult käituda

20. mai 2021 kell 08:43

SISUTURUNDUS

SISUTURUNDUS

Õhuke ja kerge sülearvuti Huawei Matebook X liikuvale inimesele

SISUTURUNDUS

Kuidas valida pehmet mööblit, mis oleks trendikas ja kestaks aastaid?

SISUTURUNDUS

Uuring tõestab: eestlaste vajadus muusikat kuulata suureneb pidevalt

SISUTURUNDUS

Müügitunneli etapid ja AIDA mudel

POPULAARSED LOOD MUJAL GEENIUSES

R TELLIJALE

Pensionisambast lahuja kontole võib septembris laekuda oodatust oluliselt väiksem summa

G TELLIJALE

Proovisõit: Eestis ainuke, aga uskumatu hinnaga Nissan Cima V8

10 kasutatud autot, millest tuleks kindlasti eemale hoida

PRO TELLIJALE

Uudisteäpiga kaks miljonit põletanud Lauri Meidla: "Oleme kaks korda vastu seina jooksnud"

So.fa.dogi uus versioon saab olema nagu OnlyFans, ainult et ilma pornota

Amet: nüüdsest peavad kortermajades olema kõik ukсед ja korrused numbritega märgistatud

G TELLIJALE

Suur ja ainulaadne edetabel: 50 parimat Eesti kasutatud autot ja millist versiooni osta

Valikus erineva hinnaga autod mõistlikest pereautodest ägedate sportsõidukiteni

PRO TELLIJALE

Äsja uue teenusega maha saanud Bolt nokitseb juba üllatava uue äri kallal

DIKTOR • TELE

"Nüüd ta näitab oma kuulsat sõrmetantsu!" Marko Reikopi parimad killud Eurovisiooni 1. poolfinaalist

ÄRA JÄÄ ILMA PÄEVA PÕNEVAMATEST LUGUDEST

Telli Geeniusse uudiskiri

Saadame sulle igal argipäeval ülevaate olulisematest Geeniusse teemadest.

Minu e-posti aadress

Liitun

[Auto](#)
[Digi](#)
[DigiPRO](#)
[Diktor](#)
[Kodu](#)
[Kohalik](#)
[Raha](#)
[Rikas](#)
[Rohe](#)
[Tervis](#)
[Äri](#)

[Autoleht](#)
[Autoleht Ekstra](#)
[Digi](#)
[Muki](#)

Podcastid

[Algorütm](#)
[Autotund](#)
[Digitund](#)
[Investoritund](#)
[Restart](#)
[Töötund](#)

Kontakt
[Toimetus](#)
[Reklaamiinfo](#)

